

ਲਹਿਰ

ਦੁਨੀਆ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ

ਪ੍ਰਵਾਸ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਟ੍ਰੇਜਨ ਘੋੜਾ (ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ)

ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਸੈਂਡ ਬੈਟਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ

੭ ਸਤੰਬਰ 2025

ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ

ਦੁਨੀਆ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ

3 ਰਾਜਨੀਤੀ

ਦੁਨੀਆ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ

4 ਵਪਾਰ

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ

5 ਪ੍ਰਵਾਸ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਟ੍ਰੇਜਨ ਘੋੜਾ

ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ

6 ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਸੈਂਡ ਬੈਟਰੀ

ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

7 ਭਾਰਤੀ ਰਿਸ਼ਰਚ ਸੈਂਟਰ - ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ

ਭਾਰਤ

8 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ

ਦੁਨੀਆ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ

ਰਾਜਨੀਤੀ

ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਚੀਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਥਾਂ “ਵਿਕਾਸੀ ਸਾਥੀ” ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਦੌਰਾ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਰਮੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਥਾਈਲੈਂਡ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੁਣਿਆ, ਜਦ ਭੂਮਜੈਬਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਤਿਨ ਚਰਨਵੀਰਾਕੁਲ ਨੇ ਪੈਥੋਗਤਰਨ ਸ਼ਿਨਾਵਾਤਰਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। 39 ਸਾਲ ਦੀ ਪੈਥੋਗਤਰਨ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਕਾਂਬੋਡੀਆ ਦੇ ਪੂਰਵ ਨੇਤਾ ਨਾਲ ਲੀਕ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਾਰਨ ਹਟਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸ਼ਿਨਾਵਾਤਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਭਾਰੀ ਮਾਨਸੂਨੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਡੈਮਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ 43 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਲਗਭਗ 3.8 ਲੱਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ 1,900 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡ ਜਲਮਗਨ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, 11 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਝੋਨੇ ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਪਾਣੀ ਹੇਠ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੇ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸਰਾਈਲੀ ਡਿਫੈਂਸ ਫੋਰਸਜ਼ ਦੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਜਨਰਲ ਐਫੀ ਡੇਫ਼ਿਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸਰਾਈਲੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਸਿਟੀ ਦਾ 40% ਹਿੱਸਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਜੋ ਹਾਲੀਆ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਲਸਤੀਨੀ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 53 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਾਜ਼ਾ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਸਰਾਈਲੀ ਸੈਨਾ ਬਾਹਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ।

6.2 ਤੇਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਭੂਚਾਲ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਪੂਰਬੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਵੱਡਾ ਭੂਚਾਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ 6.0 ਤੇਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਭੂਚਾਲ 1 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2,200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਜ਼ਾ ਭੂਚਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਾੜੀ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦਰਾਜ਼ਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਸਕਿਊ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਲੀਬਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵਕਤਾ ਹਮਦੁਲਾਹ ਫ਼ਿਤਰਤ ਨੇ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 1 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2,205 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 3,640 ਲੋਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਾਨੀ ਕੁਨਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਹੋਈ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਾੜੀ ਦਰਿਆ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਨੇਪਾਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਯੂਟਿਊਬ, ਐਕਸ ਅਤੇ ਵਟਸਐਪ ਸਮੇਤ 26 ਵੱਡੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਕ 4 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ, ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ 90 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਬਾਦੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਰਤਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਚੀਨ ਨੇ 1 ਸਤੰਬਰ 2025 ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਤ੍ਰਿਮ ਬੁੱਧੀ (AI) ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ AI ਹੇਜ਼ਮਨੀ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮੋੜੂ ਪਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਠ ਘੰਟੇ AI ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ-ਸਮਝ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 200 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਅਸਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਪਾਇਲਟ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੰਤਵ ਗਲੋਬਲ AI ਨਵੀਨਤਾ ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਲਚਕੀਲੇ ਤਰੀਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਕੋਰਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ AI ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ।

ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਮਾਨੂਅਲ ਮੈਕਰੌਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 26 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਲਈ ਜੰਗ-ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ, ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਕਰੌਂ, ਯੂਰਪੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜ਼ੋਲੋਨਸਕੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਲਦੀ ਤੈਅ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੂਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ; ਮੈਕਰੌਂ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਜਿਸ ਦਿਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਰੁਕੇਗਾ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।”

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਭਿਆਨਤੇ ਨੇ ਵਿਰੋਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ \$3,000 (ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ) ਰਹਾਇਸ਼ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੌਰੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ। ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 21 ਸਾਲਾ ਅਫ਼ਾਨ ਕੁਰਨੀਆਵਾਨ ਵੀ ਸੀ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਐਲੀਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਦੁਨੀਆ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ

ਵਪਾਰ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਖਪਤ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਸਮਾਨਾਂ ਤੇ GST ਟੈਕਸ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸਿਤਾਰਾਮਨ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰ-ਸਲੇਬਾਂ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ, ਹੁਣ ਦੋ ਸਲੇਬਾਂ, 5% ਅਤੇ 18% ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਤਮਾਕੂ ਵਰਗੇ ਸਮਾਨਾਂ ਤੇ 40% ਵੱਖਰਾ ਟੈਕਸ ਲੱਗੇਗਾ। ਸਸਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਸਕੂਲ ਸਪਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਕਾਰਾਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ Google ਤੇ ਡਿਜਿਟਲ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਲਈ €2.95 ਬਿਲੀਅਨ (\$3.5 ਬਿਲੀਅਨ USD) ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਐਂਟੀ-ਟ੍ਰਸਟ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਾਇਆ। EU ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ Google ਨੇ ਆਪਣੀ ਐਡ ਐਕਸਚੇਂਜ AdX ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਤੇ ਚੌਥਾ ਵੱਡਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ ਅਤੇ Google ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ Google ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮੋਨੋਪੋਲਿਸਟ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਨੇ ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖੋਜ ਡੇਟਾ ਛੋਟੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕੀ ਜਸਟਿਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਕ੍ਰੋਮ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਵੇਚਣ ਵਰਗੇ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੱਜ ਨੇ ਸੁਝਾਇਆ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਨਵਾ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਜਿਵੇਂ ChatGPT, ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸੋਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਚਾਈ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, 5 ਸਤੰਬਰ ਸਵੇਰੇ ਸਪੋਟ ਕੀਮਤ US\$3,508.50 ਪ੍ਰਤੀ ਤੋਲਾ ਹੋ ਗਈ। ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕ ਅਣਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੇ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਚੋਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਦ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਜ ਦਰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਮਤ ਵਧਾਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ਿਕਿਊਟਿਵ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਜਪਾਨ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਡੀਲ ਜਪਾਨੀ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ਼ 27.5% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 15% ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਵੱਲੋਂ \$550 ਬਿਲੀਅਨ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਗੈਰਮਿਸ਼ੀ ਅੰਗੀਕਾਰਸ਼ੀਲ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਟੈਰਿਫ਼ ਢਾਂਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਜਪਾਨੀ ਆਯਾਤ 'ਤੇ 15% ਦੀ ਬੇਸਲਾਈਨ ਦਰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। 15% ਤੋਂ ਘੱਟ ਟੈਰਿਫ਼ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨਾਂ ਦੀ ਦਰ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਚ ਦਰ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਟੈਸਲਾ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਮੀਦਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਰਹੀ, ਅਧ-ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ 600 ਆਰਡਰ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਨਿਰਾਸ਼ਜਨਕ ਨਤੀਜੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਸਮੇਤ ਮੁੱਖ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਸਲਾ ਤੇ BYD ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਲੂਮਬਰਗ ਮੁਤਾਬਕ, 15 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਡਲ Y ਲਈ ਆਰਡਰ 600 ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਵੱਧ ਹੀ ਰਹੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਾਨਾ 2,500 ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਯਾਤ ਸੀਮਾ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟ 350-500 ਯੂਨਿਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਗਵਰਨਰ ਮਿਸ਼ੇਲ ਬੁਲਾਕ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਆਰਥਿਕ ਅਨੁਮਾਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਟੀਫਿਸ਼ਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਕਿ AI ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਅਣਿਸ਼ਚਿਤ ਪਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਬਦਲਾਅਕਾਰੀ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਥ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਵੈਸਟਰਨ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸ਼ੈਨ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਲੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਬੁਲਾਕ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ RBA ਦਾ ਸਟਾਫ਼ AI ਟੂਲਾਂ ਵਰਤ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਸਮਝ ਸੁਧਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਨੇ RBAPubChat ਨਾਮ ਦਾ AI ਚੈਟਬਾਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ 20,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਬੋਇੰਗ ਨੇ ਕੋਰੀਅਨ ਏਅਰ ਤੋਂ \$36.2 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ-ਤੋੜ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਏਅਰਲਾਈਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਰੀਦ ਹੈ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਏਅਰਲਾਈਨ ਤੋਂ ਬੋਇੰਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਆਰਡਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੌਦਾ 103 ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਵਿਮਾਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਮਿੱਟ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲੀ ਜੇ ਮਯੰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੌਦੇ ਵਿੱਚ 20 ਬੋਇੰਗ 777-9, 25 787-10 ਡਰੀਮਲਾਈਨਰ, 50 737 MAX 10 ਅਤੇ 8 777-8 ਫ੍ਲੋਟ ਵਿਮਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ 2030 ਤੱਕ ਨਿਯਤ ਹੈ।

29 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਯੂ.ਐਸ. ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ, ਪਰ 14 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਇਹ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕੇ। ਟੈਰਿਫ਼ ਟਰੰਪ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਾਧਨ ਰਹੇ ਹਨ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰਿਕ ਸਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਆਰਥਿਕ ਛੂਟ ਮਿਲੀ, ਪਰ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਵੀ ਵਧੇ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ

ਪ੍ਰਵਾਸ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਟ੍ਰੇਜਨ ਘੋੜਾ

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ-ਵਿਰੋਧੀ ਰੈਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਕਾਰਨ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ-ਛੂਹੰਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿਰੁੱਧ “ਵਾਜ਼ਬ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ” ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫਾਰ-ਰਾਈਟ ਵਿੰਗ ਅਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਟ੍ਰੇਜਨ ਘੋੜਾ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ - ਭੀੜਭਾੜ ਵਾਲੀਆਂ ਰੇਲਾਂ, ਘੱਟ ਰਹਾਇਸ਼, ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਫਾਰ-ਰਾਈਟ ਵਿੰਗ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਨਸਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆਈ “ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ” ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਆਯੋਜਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ: ਨਿਓ-ਨਾਜ਼ੀ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟੋ, ਤਾਂ ਆਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਵੀ ਹਾਂ ਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ “ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਵਿਰਾਸਤ” ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੀਤੀ ਵਰਗੇ ਸੁਗਮ, ਨਿਰਪੱਖ ਸ਼ਬਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਅਤੇ ਲੀਕ ਹੋਈਆਂ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਏਜੰਡਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਸਿਡਨੀ ਰੈਲੀ ਦੀ ਸਹਿ-ਆਯੋਜਕ “ਬੈਕ ਫ੍ਰੰਡਮ” ਨੇ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ: ਪਹਿਲਾਂ “ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਵਿਰਾਸਤ” ਕਹੋ, ਫਿਰ “ਯੂਰਪੀ ਵਿਰਾਸਤ”, ਅਤੇ ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ “ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ” - ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਮਤਲਬ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਕਿੰਗ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੋਟਰ, ਰਿਊਗੋ ਲੈਨਨ, ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ “ਰੀਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ”—ਗੈਰ-ਗੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਦੇਸ਼-ਨਿਕਾਲੀ - ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਵਾਂਗ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।

31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ 52,000 ਲੋਕ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਨਕਾਬ ਅਕਸਰ ਖਿਸਕ ਗਿਆ। ਮੇਲਬੋਰਨ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ 5,000 ਦੇ ਲਗਭਗ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਝੜਪ ਦੌਰਾਨ ਪੈਪਰ ਸਪ੍ਰੇ ਵਰਤਿਆ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਿਓ-ਨਾਜ਼ੀ, ਥੋਮਸ ਸੇਵੈਲ, ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਕ ਆਦਿਵਾਸੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੈਂਪ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਸਾਫ਼ ਸੀ: ਦਿਨ ਵਿੱਚ “ਵਾਜ਼ਬ” ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ, ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬੰਦ ਹਿੰਸਾ। ਰੈਲੀਆਂ ਨੇ ਦੋਹਰਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਮਰਥਕ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ।

ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਨੀਤੀਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣੀ ਮੋਹਰੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਹੇਠ ਢਹਿ ਗਿਆ: ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦਾ ਪੌਇੰਟ ਸਿਸਟਮ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਨੈੱਟ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ-ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੀ ਮਕਸਦ ਹੋਵੇ, ਤੱਥਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਾਟਕ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਦੀ ਇਕ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸੈਨੇਟਰ, ਜੈਸਿੰਤਾ ਨੰਪਿਜਿਨਪਾ ਪ੍ਰਾਈਸ, ਨੇ ਇਕ ਰੇਡੀਓ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਬਰ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਰਾਹੀਂ “ਵੋਟਾਂ ਆਯਾਤ” ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਅਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਮਿਲ ਗਿਆ: ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਸ ਪਾਰਟੀਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਾਫ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਇਕ ਸਾਊਂਡ ਬਾਈਟ ਵਿੱਚ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਗਿਣਤੀ, ਰਹਾਇਸ਼ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਬਾਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਪੌਇੰਟ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਠੋਰ ਪਰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਲਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਆਵਾਜਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧੇ, ਅਤੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਜਲਦੀ ਮਿਲੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਨਸਲਭੇਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈਆਂ ਨੂੰ ਜਨਸੰਖਿਆਈ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਜਦੋਂ ਰੈਲੀਆਂ “ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਵਿਰਾਸਤ” ਤੋਂ “ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ” ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਨੀਤੀ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਸਲੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸਾਫ਼ ਹੈ: ਫਾਰ-ਰਾਈਟ ਵਿੰਗ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੁਰਖੀਆਂ ਤਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸੋਚ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਲੇਬਰ ਲਈ ਖਤਰਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਘਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੋਰ ਲੋਕ ਲਿਖਣਗੇ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕਾਬਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ, ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਉੱਚੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਇਸ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਗਲਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੱਲ ਸਿੱਧਾ ਪਰ ਅਹਿਮ ਹੈ: ਘਰ ਬਣਾਓ, ਆਵਾਜਾਈ ਚਲਾਓ, ਅਤੇ ਬਿਊਰੋਕ੍ਰੇਸੀ ਨੂੰ ਉਹ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦਿਓ ਜੋ ਨਾਅਰਾਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਇੰਜਨ ਵਾਂਗ ਸੰਭਾਲੋ, ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਭੜਕਾਓ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਰ-ਰਾਈਟ ਵਿੰਗ ਦੇ ਹਥਕੀਡਿਆਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਚਾਲ ਨਾਕਾਮ ਹੋਵੇ।

ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ

ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਸੈਂਡ ਬੈਟਰੀ

ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤਾਪਮਾਨ -30°C ਤੱਕ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਪੋਰਨਾਈਨ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹੀਟਿੰਗ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਗੈਸ ਫਰੇਨੇਸ ਜਾਂ ਤੇਲ ਬਾਇਲਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 2,000 ਟਨ ਸਾਬਸਟੋਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਂਬਾ ਵੀ ਪਿਘਲ ਸਕੇ। ਫਿਨਲੈਂਡ ਨੇ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੈਂਡ ਬੈਟਰੀ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਐਸੀ ਰੀਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਸਟੋਰੇਜ ਤਕਨੀਕ ਜੋ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਸਿੱਧੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੀਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਤੇਜ਼ ਚੱਲੇ ਜਾਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਸੂਰਜ ਤਿੱਖਾ ਚਮਕੇ, ਉਸ ਨਾਲ ਰੇਤ ਜਾਂ ਰੇਤ ਵਰਗੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ 400°C ਤੋਂ 600°C ਤੱਕ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਰਮ ਸਮੱਗਰੀ ਇੰਸੂਲੇਟ ਕੀਤੇ ਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਜਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਤਾਪ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੀਟਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗਰਮ ਹਵਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਾ ਕੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੋਰਨਾਈਨ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਸਟਾਰਟਅਪ Polar Night Energy ਨੇ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਹ 1 ਮੇਗਾਵਾਟ ਤਾਪ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 100 ਮੇਗਾਵਾਟ-ਘੰਟੇ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਯਾਲਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ 260 ਘਰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰੇਜ ਮੀਡੀਆ ਵਜੋਂ ਸਥਾਨਕ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਬੇਕਾਰ ਸਾਬਸਟੋਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲੈਂਡਫਿਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ।

ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਪਾਰਕ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ (Kankaanpää, 2022) ਨਾਲੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਪੋਰਨਾਈਨ ਬੈਟਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੀਟਿੰਗ ਨੈੱਟਵਰਕ ਤੋਂ ਕਾਰਬਨ ਉਤਸਰਜਨ 70% ਘਟਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਲੱਕੜ-ਚਿਪ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਕ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਦੀ ਹੈ।

ਸੈਂਡ ਬੈਟਰੀ ਰੀਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਹਵਾ ਤੇਜ਼ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੰਗ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਬਚੀ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ। ਲਿਥੀਅਮ-ਆਇਓਨ ਬੈਟਰੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਘੱਟੀਆਂ ਦੇ ਸਟੋਰੇਜ ਲਈ ਹੀ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸੈਂਡ ਬੈਟਰੀ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਤੱਕ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਸਤੀ, ਬਹੁਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ।

ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਹੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਿਜਲੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਘੱਟ-ਕਾਰਗਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਊਰਜਾ ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ: ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਉੱਤਰੀ ਯੂਰਪ ਦੇ ਵੱਡੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੀਟਿੰਗ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯੂਰਪ ਰੂਸੀ ਗੈਸ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਪਲਾਂਟ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਪੜੋਸ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਭਾਫ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਯੂਰਪ ਦੀ 13% ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੈਂਡ ਬੈਟਰੀ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਜੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਧ ਰੀਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਗਰਮੀ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਇਸ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਹੈ। ਵੱਧ ਰੀਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਨਾਲ ਰੇਤ ਗਰਮ ਕਰੋ; ਜਦ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਗਰਮੀ ਵਰਤੋ। ਫਿਨਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ—ਜੋ ਸਦਾ ਸਾਢੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ—ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਠੰਡੀ ਸਰਦੀਆਂ, ਵੱਡੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੀਟਿੰਗ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਰੀਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਮੌਸਮੀ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਨਲੈਂਡ ਦਾ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਬਨ-ਮੁਕਤ ਹੀਟਿੰਗ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਗਰਮ ਰੇਤ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੋਵੇ।

ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਭਾਰਤੀ ਰਿਸ਼ਰਚ ਸੈਂਟਰ - ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ

ਭਾਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਥਾਈ ਅੰਟਾਰਕਟਿਕ ਰਿਸ਼ਰਚ ਬੇਸ ਹੈ, ਜੋ 18 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ Larsemann Hills ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਬੇਸ Thala Fjord ਅਤੇ Quilty Bay ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, Stormes ਤੇ Broknes peninsulas ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ, ਸਮੁੰਦਰ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 35 ਮੀਟਰ ਉੱਚੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਬੇਸ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਕਨਸਟਰਕਸ਼ਨ ਇਕ ਨਵੀਂ ਅਪ੍ਰੋਚ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਜੋ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਕੰਟੇਨਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ 134 ਪ੍ਰੀਫੈਬ੍ਰਿਕੇਟਡ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਕੰਟੇਨਰਜ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਲੋਕਡ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਸੂਲੇਟਿਡ ਸਕਿਨ ਅਤੇ ਆਊਟਰ ਸ਼ੈੱਲ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਗਏ। ਬੇਸ ਨੂੰ 2011-12 ਦੀ ਅੰਟਾਰਕਟਿਕ ਸਮਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 127 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੈਂਬਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਕੋਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ECIL) ਵੱਲੋਂ ₹230 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੋਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਫਲੋਰ ਏਰੀਆ 2,162 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (23,270 sq ft) ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਫਲੋਰਜ਼ ਹਨ।

ਭਾਰਤ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ 1,902 ਪਿੰਡ ਜਿਹੜੇ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਦੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦੀ ਹੈ, ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹ, ਜਿਸ ਨੇ 43 ਜਾਨਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਅਤੇ 3,80,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਹੀ ਮੌਕੇ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਜਦੋਂ ਘੋਨੇਵਾਲ ਅਤੇ ਬੇਗੋਵਾਲ ਦੇ ਪਾਣੀ-ਭਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਕੈਮਰਿਆਂ ਨਾਲ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨਾਲ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੈਂਡਬੈਗਾਂ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਹਤ ਸਾਮਾਨ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤਸਵੀਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ: ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਹੜ੍ਹ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਰਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਦਰਿਆਵਾਂ ਰਾਵੀ, ਬਿਆਸ ਤੇ ਸਤਲੁਜ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਜੋ ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਮੀਂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ 74,151 ਕਿਊਸੈਕ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ 750 ਫੁੱਟ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

11.7 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਲਮਗਨ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੌਲ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹੀ 40,000 ਹੈਕਟੇਅਰ ਪਾਣੀ ਹੇਠਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਾਣ-ਪਛਾਣੇ ਨਾਟਕ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਦੇ, ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦੇ। ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ₹5 ਕਰੋੜ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਾਹਨੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਖ਼ਬਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਸਲ ਖਾਮੀਆਂ, ਅਸਮਰਥ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸਿਸਟਮ, ਢਹਿ ਰਹੇ ਬੰਨ੍ਹਾਂ, ਖ਼ਰਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਜੇ ਵੀ ਬੇਛੂਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਸਰਾਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚਲਾ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ ਟੁੱਟਣਾ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਹਿਮ ਢਾਂਚੇ ਸਾਲ ਭਰ ਸੁਧਾਰੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਫੇਲ ਹੋਇਆ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ, ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ ਨੈੱਟਵਰਕ ਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਕਿਸਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਆਏ। ਦਿਹਰਾ ਘੜਾ ਅਤੇ ਨਿਹਾਲਾ ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਹੇਠਾਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੈਂਕੜੇ ਟਰੈਕਟਰ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਮਦਾਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਵੰਡਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਨਾਲਾ ਵਿੱਚ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਦ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਆਈਆਂ, ਨੌਜਵਾਨ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿੱਥੇ ਵੰਡਣਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਆਏ। ਖਾਲਸਾ ਏਡ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਉਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਣਜਾਣ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਨ, ਕਿਸਾਨ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲਿਆਉਂਦੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੈਂਡਬੈਗ ਭਰਦੇ, ਗੁਆਂਢੀ ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ।

ਫਿਲਮ ਅਤੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਜਗਤ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਦਿਲਜੀਤ ਦੇਸਾਂਝ, ਕਰਨ ਐਂਜਲਾ, ਗਿੱਪੀ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਣਦੀਪ ਹੁੱਡਾ, ਜਸਬੀਰ ਜੱਸੀ, ਜੱਸ ਬਾਜਵਾ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾ ਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪ ਬਣਾਏ, ਜਿਥੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ 15 ਐਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਈ, ਅਜੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵੱਡੀ ਮਦਦ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ-ਸੇਵਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿੰਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਪਰ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਖਾਮੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਸਮੱਗਰੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਗਲਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਅਸਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਹੜ੍ਹ ਲੋਕ-ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ: ਸੇਵਾਦਾਰ, ਸੈਂਕੜੇ ਟਰੈਕਟਰ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਰਸੋਈਆਂ ਇਹ ਸਮਾਜਕ ਪੁੰਜੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗੈਰ-ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮਾਨਸੂਨ, ਅਸਧਾਰਣ ਬਰਸਾਤ ਅਤੇ ਵਧਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਮਲ ਮਿੱਟੀ ਖ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਡਰੇਨੇਜ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚੌਲ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਿਆ ਓਵਰਫਲੋ ਹੋਣ ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਘਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਅਸਲ ਪਰਖ ਵੀ ਓਦੋਂ ਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਵਾਰ ਤਿਆਰੀ ਤੇ ਮੌਸਮੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਓਹੀ ਰਵੱਈਆ ਰਹੇਗਾ? 1988, 1995, 2010 ਅਤੇ ਹੁਣ 2025, ਹਰ ਵਾਰ ਹੜ੍ਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਝੂਠੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜੋ ਬਦਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ। ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ ਨੈੱਟਵਰਕ, ਸਥਾਨਕ ਕਿਸਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਜਗਤ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪੀ ਮਨੁੱਖਤਾ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨੈੱਟਵਰਕ ਤੁਰੰਤ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਕੈਮਰਿਆਂ ਲਈ ਪੇਜ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਫ਼ਸਰ ਹਿਚਕਿਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਆਪਣਾ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਿਖਾਵਟੀ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਗੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਮੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਰਹੇਗੀ—ਚਾਹੇ ਉਹ NRI ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਜੋ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਟਰੈਕਟਰ ਚਲਾ ਕੇ ਰਾਹਤ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਗਾਇਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਵਿਕਲਪੀ ਢਾਂਚਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।